

**แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักศึกษา
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก**
**Developing guidelines on student affairs
of Pibulsongkram Rajabhat University, Phitsanulok Province**

อำพน กลีบปาน^{1*}, จีระพงษ์ มะปะวงค์², ผ่องลักข์ม จิตต์การุญ³
Umpon Kleabpan^{1*}, Jeerapong Mapavong², Phongluck Jitgaroon³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจการนักศึกษา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก โดยสภาพการดำเนินงานยึดหลักการบริหารจัดการแบบ POSD CoRB 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการวางแผน (Planning) ขั้นตอนการจัดองค์การ (Organizing) ขั้นตอนการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน (Staffing) ขั้นตอนการอำนวยการ (Directing) ขั้นตอนการประสานงาน (Coordinating) ขั้นตอนการรายงาน (Reporting) ขั้นตอนการงบประมาณ (Budgeting) ทำการศึกษากับประชากรทั้งหมด คือ บุคลากรกองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 27 คน ดำเนินการเก็บข้อมูล 2 ขั้นตอน กล่าวคือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจการนักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมดโดยใช้แบบสอบถาม ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มหัวหน้างาน 7 งาน ผลการวิจัยโดยสรุป พบว่า

1. บุคลากรมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอนพบว่า ส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง มี 3 ขั้นตอนอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากอันดับสูงที่สุดตามลำดับ ได้แก่ ขั้นตอน การงบประมาณ รองลงมา คือ ขั้นตอนการรายงาน และขั้นตอนการประสานงาน ส่วนขั้นตอนที่อยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อย

^{1*} นักศึกษาศาขาวิชาการจัดการประยุกต์, หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

² อาจารย์ ดร. ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ไปมาก ได้แก่ ขั้นตอนการอำนวยความสะดวก รองลงมาตามลำดับ คือ ขั้นตอนการจัดองค์กร ขั้นตอนการจัดบุคลากร และขั้นตอนการวางแผน

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักศึกษา ทั้ง 7 ขั้นตอนตามข้อเสนอแนะของบุคลากรกองพัฒนานักศึกษาจากแบบสอบถามปลายเปิดและการสนทนากลุ่มโดยสรุปคือ ใช้หลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ/ปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ และร่วมแก้ปัญหา มีการประชุมเพื่อทำความเข้าใจภายในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ ใช้วิธีการ “สร้างขวัญกำลังใจ” ให้ “ได้ใจ” เพื่อให้บุคลากรอยากมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเป็นทีมเดียวกัน โดยใช้ความยุติธรรม จริใจและเป็นกัลยาณมิตร

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, การมีส่วนร่วม

Abstract

This study aim to investigate the operation of the students development division of Pibulsongkram Rajabhat University and proposes its improvement guideline. The conceptual framework of the study based on the managerial principal POSDCoRB : Planning, Organizing, Staffing, Directing, Coordinating, Reporting, and Budgeting. The processes of study were of 2 stages. The first stage was the data collection to investigate the operation situation. The entire 27 staffs of the division are the target population for the data collection using questionnaires. The second stage was to find out the developing guideline. The 7 supervisors of the division are the represent of the work groups in this stage using the focus group discussion technique.

The research result were as follow 1) the average level score of the staffs' satisfaction was fair the high levels items were satisfaction are; budgeting, reporting, and coordinating. The fair level items were directing, organizing, staffing, and planning. 2) For the improvement guideline, it was concluded that the members' participation on every stages of works based on the managerial principle. While, the internal regular meetings and 'moral', 'motivation', 'trustworthy', and 'friendship' were addressed as the key for the participation encouragement.

Keywords: Management, Participation

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์ และพัฒนาประเทศ เนื่องด้วยการศึกษา เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็น ผู้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่สังคมต้องการนั้น ต้องอาศัยการศึกษา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความคิด ทักษะคิด ค่านิยม ให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเป็นพื้นฐานที่จะช่วยเสริมสร้างการพัฒนาประเทศต่อไป

สถาบันอุดมศึกษา จึงมีความสำคัญต่อประเทศชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการพัฒนาสังคม และเศรษฐกิจ เพราะสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งผลิตชนชั้นสมองในสาขาวิชาการทุกด้าน ซึ่งมีหน้าที่ สำคัญ 4 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 115) คือ

- 1) การผลิตบัณฑิต และเผยแพร่วิชาการชั้นสูง
- 2) วิจัย ค้นคว้า รวบรวม ทดลอง หรือทดสอบความจริงอันจะนำไปสู่ความรู้ใหม่
- 3) การทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- 4) การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่มีบทบาท สำคัญในการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ ตามความต้องการของท้องถิ่น และส่งเสริม พัฒนาการ ฐานะบุคลากรประจำการ ศึกษาวิจัย ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และบริการวิชาการแก่สังคม (มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 2554) เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นหลัก บทบาท หน้าที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จึงไม่ใช่เป็นการให้การศึกษาเรียนรู้เพื่อเตรียมชีวิตเท่านั้น แต่เป็นการให้ประสบการณ์ ฝึกฝน จนเกิดทักษะและทัศนคติที่ดี เพื่อสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมี ความสุข ออกไปพัฒนาสร้างสรรค์สังคมให้เจริญก้าวหน้าได้

การผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพนั้น จำเป็นต้องส่งเสริมด้านวิชาการ และงานกิจกรรมนักศึกษาไป พร้อมกัน เพื่อส่งเสริมทักษะทางบวกของนักศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพราะหลักสูตรแต่ละวิชาไม่สามารถสนองความต้องการ และความสนใจ ของนักศึกษาในปัจจุบันได้ทั้งหมด เพื่อให้ศึกษามีคุณภาพ จึงต้องส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรให้กับนักศึกษา โดยงานกิจกรรมนักศึกษาต้องทำควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน เพื่อ พัฒนาให้บัณฑิตที่มีคุณภาพทางด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านอารมณ์ สังคม ร่างกาย และ จิตใจ ซึ่งมีหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2538 และตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2542 ทำหน้าที่

ควบคุมดูแลและประสานงานด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ดังนี้ (กองพัฒนานักศึกษา, 2556 : 2)

- 1) เป็นหน่วยงานให้บริการและพัฒนาระบบงานกิจการนักศึกษา และการประสานเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพ มีความหลากหลายตามความต้องการของนักศึกษา
- 2) เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณธรรม คุณภาพ มีจิตสาธารณะ
- 3) เป็นหน่วยงานด้านกิจการนักศึกษา ที่ส่งเสริมความสุขในการทำงานร่วมกัน และบุคลากรเกิดความรักในองค์กร

ความสำคัญของงานกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ถ้าบุคลากรหรือผู้รับผิดชอบในงานต่างๆ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ มีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลต่อการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีคุณลักษณะ 3 ประการ คือ ด้านความเป็นผู้มีคุณภาพ ด้านความเป็นผู้มีคุณธรรม และด้านความเป็นผู้มีคุณค่า การที่บุคลากรจะสามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ปัจจัยหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับว่าบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเข้าใจ และตระหนักถึงสภาพการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาเพียงไร ตลอดจนมีแนวทางร่วมกันจัดการกับสภาพการดำเนินงานนั้นอย่างไร เพื่อให้สามารถดำเนินงานลุล่วงไปได้ตามที่คาดหวัง โดยนำการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งหมายถึง การจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ และร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงขึ้น อันนับได้ว่าเป็นวิธีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ (วริศรา พุ่มดอกไม้, 2553: 2) และนำหลักการบริหารแบบ POSD CoRB มาพิจารณาสภาพการดำเนินงานของงานกิจการนักศึกษา

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่าบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่ต่างๆ ของกองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีสภาพการดำเนินงานกิจการนักศึกษาตามแนวการบริหารจัดการ POSD CoRB และแนวทางการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เพื่อนำไปสู่การร่วมกันค้นหาแนวทางการพัฒนางานกิจการนักศึกษาอันส่งผลถึงคุณภาพของนักศึกษาตามภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาแนวการพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักศึกษาของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก ประชากรที่ศึกษา คือ บุคลากรกองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2556 จำนวน 27 คน โดยทำการศึกษากับประชากรทั้งหมดที่ปฏิบัติงานด้านกิจการนักศึกษาจำนวน 7 งาน คือ งานบริหารทั่วไป 3 คน งานกิจกรรมและพัฒนานักศึกษา 2 คน งานบริการและสวัสดิการ 3 คน งานทุนการศึกษา 3 คน งานส่งเสริมกีฬาและสุขภาพ 8 คน งานหอพักนักศึกษา 6 คน และงานศิษย์เก่าสัมพันธ์ 1 คน การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ แบบสอบถามกับประชากรทั้งหมด ส่วนขั้นตอนที่ 2 ได้แก่ ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม ได้ดำเนินการสนทนากลุ่มกับหัวหน้างานด้านกิจการนักศึกษา 7 งานเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสภาพการดำเนินงานที่พบจากผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean - μ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation- σ) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานจากคำถามปลายเปิด โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แบบลงข้อสรุปและพรรณนาความ

ผลการวิจัย

สภาพการดำเนินงานกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานกิจการนักศึกษาตามขั้นตอน “POSD CoRB” โดยรวมทั้ง 7 ขั้นตอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.44$, $\sigma = 0.56$) ส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.44$, $\sigma = 0.56$) มี 3 ขั้นตอนอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากอันดับสูงที่สุดตามลำดับ ได้แก่ “ขั้นตอนการงบประมาณ” ($\mu = 3.69$, $\sigma = 0.43$) รองลงมา คือ “ขั้นตอนการรายงาน” ($\mu = 3.62$, $\sigma = 0.52$) และ “ขั้นตอนการประสานงาน” ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.61$) ส่วนขั้นตอนที่อยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปมาก ได้แก่ “ขั้นตอนการอำนวยความสะดวก” ($\mu = 3.15$, $\sigma = 0.98$) “ขั้นตอนการจัดองค์กร” ($\mu = 3.28$, $\sigma = 0.73$) “ขั้นตอนการจัดบุคลากร” ($\mu = 3.42$, $\sigma = 0.56$) และ “ขั้นตอนการวางแผน” ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.58$)

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัด พิษณุโลก พบว่า

1. ขั้นตอนการวางแผน (Planning) ควรคำนึงเกณฑ์ชี้วัดในการประกันคุณภาพมีความชัดเจน มีการประเมินหลังจากที่มีการปฏิบัติว่าได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร เมื่อมีการกำหนดแผนควรมีผู้กำกับดูแลหรือผู้ขับเคลื่อนนโยบาย มีการสร้างเครื่องมือวัด หรือเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการตรวจสอบความคืบหน้าหรือผลลัพธ์ของแผน

2. ขั้นตอนการจัดองค์การ (Organizing) ควรกำหนดโครงสร้างขององค์การกำหนดตำแหน่งในการทำงาน อำนาจหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ โครงสร้างขององค์กรควรมีความชัดเจน ครอบคลุมหน้าที่ที่รับผิดชอบ และขอบข่ายของงานควรมีความเหมาะสม อีกทั้งควรมีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเหมาะสม และควรมีภาระหน้าที่ให้เป็นปัจจุบัน และตรงกับความรับผิดชอบ ความสามารถของบุคลากรสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนด ให้มีการวิเคราะห์งานที่ยึดหลักความเป็นจริงตามเกณฑ์ส่วนกลาง มีแรงจูงใจสำหรับบุคลากรที่มีน้อยเพื่อให้อยากทำงานอย่างมีความสุข

3. ขั้นตอนการจัดบุคลากร (Staffing) ควรมีการกำหนดอัตรากำลังให้เหมาะสมกับภาระงานที่รับผิดชอบ มีการคัดเลือกบุคลากรให้เหมาะสมกับตำแหน่งงาน การบรรจุแต่งตั้งบุคลากรให้มีความยุติธรรมการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งให้มีความเหมาะสมและยุติธรรม การพัฒนาบุคลากรให้มีความเหมาะสมกับตำแหน่งงาน และมีความต่อเนื่อง

4. ขั้นตอนการอำนวยการ (Directing) ควรใช้ศิลปะในการบริหารงานมีภาวะผู้นำมีมนุษยสัมพันธ์ ปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างที่ดี เพื่อที่จะได้ใจกับผู้ร่วมงานควรมีความยุติธรรมในการบริหารงาน ช่วยแก้ไขปัญหา ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานอย่างเสมอภาคเห็นความสำคัญของผู้ร่วมงาน ทำให้ผู้ร่วมงานมีความรู้สึกว่าเขา ทำได้ดี/ชื่นชม/ชมเชยเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับผู้ร่วมงาน และหัวหน้างานควรให้ความสำคัญกับงานที่รับผิดชอบก่อนงานอื่นๆ ควรมีการจัดอันดับความสำคัญของงาน และพิจารณาคนให้เหมาะสมกับงาน มีการมอบหมายให้เป็นลายลักษณ์อักษร

5. ขั้นตอนการประสานงาน (Coordinating) ควรมีการประสานให้ส่วนต่างๆ ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานให้มีความสอดคล้องต่อเนื่องกันมีการสื่อสารอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ควรประสานกับผู้ปฏิบัติงานโดยตรง ผู้ที่รับเรื่องหรือรับงานจากบุคคลอื่นมาควรมีทักษะการประสานงานกับบุคคลในหน่วยงานได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง

6. ขั้นตอนการรายงาน (Reporting) ควรมีการรายงานของการปฏิบัติงานด้วยวาจาและเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม การประชุมร่วมกันในบุคลากรของกองพัฒนานักศึกษาเพื่อการนำเสนอผลการปฏิบัติงาน การนำเสนอผลการดำเนินงานให้กับหน่วยงานอื่นได้รับทราบอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

7. ขั้นตอนการงบประมาณ (Budgeting) ควรมีการจัดประชุมชี้แจงในการจัดตั้งงบประมาณเพื่อหารือในส่วนของงบประมาณที่เหมาะสมกับงานที่ต้องปฏิบัติควรดำเนินงานตามแผนงบประมาณที่ตั้งไว้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามความจริง มีการจัดทำรายรับ รายจ่ายอย่างถูกต้อง และควรมีความยืดหยุ่นในการบริหารงบประมาณ

ในการปฏิบัติงานต่างๆ ตามกระบวนการบริหารแบบ POSD CoRB ควรจะปฏิบัติร่วมกันโดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมเข้ามาช่วยในเรื่องของการร่วมคิด การร่วมตัดสินใจ การร่วมทำปฏิบัติงาน การร่วมรับผิดชอบ และการร่วมแก้ปัญหาทั้ง 7 ขั้นตอนที่กำลังกล่าวมา เช่น การประชุมผู้มีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเกณฑ์ชี้วัดในการประกันคุณภาพ ให้มีความชัดเจน และทำการประเมินผลหลังจากที่มีการดำเนินการไปแล้วว่าได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไรโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงาน

อภิปรายผล

สภาพการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาตามขั้นตอน “POSDCoRB” โดยรวมทั้ง 7 ขั้นตอน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอนส่วนมากอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน มีเพียงขั้นตอนการรายงานและขั้นตอนการงบประมาณอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงว่าการดำเนินงานกิจกรรมศึกษามีปัญหาพอสมควรอาจทำให้ได้ผลไม่มีประสิทธิภาพตามที่ตั้งเป้าหมาย อาจเป็นเพราะในเรื่องของการรายงานและงบประมาณมีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจน ตลอดจนมีการติดตามตรวจสอบ (ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม: 2556) ส่วนขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการจัดองค์การ ขั้นตอนการจัดบุคลากร ขั้นตอนการอำนวยความสะดวก และขั้นตอนการประสานงานอยู่ในระดับปานกลางอาจเป็นเพราะการดำเนินงานทั้ง 5 ขั้นตอน ขึ้นอยู่กับกฎระเบียบข้อบังคับที่ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเป็นผู้กำหนดกรอบการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานค่อนข้างน้อย จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงานที่ได้รับมอบหมาย การประสานงานภายในหน่วยงานยังมีทัศนคติส่วนตัวในแง่ลบระหว่างบุคคลจึงส่งผลต่อการประสานงาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอนอาจอภิปรายข้อค้นพบในประเด็นสำคัญ ดังนี้

แนวการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ควรใช้หลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ/ปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ และร่วมแก้ปัญหา ควรมีการประชุมเพื่อทำความเข้าใจภายในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ ใช้วิธีการ “สร้างขวัญกำลังใจ” ให้ “ได้ใจ” เพื่อให้บุคลากรอยากมี

ส่วนร่วมในการดำเนินงานเป็นทีมเดียวกัน และใช้ความยุติธรรม จริงใจแบบกัลยาณมิตร ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานกิจการนักศึกษาในทุกชั้นตอนที่ผ่านมาอาจยังไม่เกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรเท่าที่ควร ทำให้สภาพการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางอาจส่งผลถึงประสิทธิภาพผลการดำเนินงานด้วย ซึ่งสอดคล้องกับที่ วันชัย โกลละสุด (2549) กล่าวไว้ว่า “ความสำคัญของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเป็นเหตุผลที่จำเป็นต่อการบริหารหรือการจัดการองค์กร เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในการปฏิบัติงานที่มุ่งหวัง กระบวนการตัดสินใจสามารถรองรับพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรได้กว้างขวางและเกิดการยอมรับได้ เป็นหลักการของการบริหารที่เป็นผลต่อการดำเนินการเชิงวิเคราะห์ด้วยเหตุผลวิวัฒนาการเพื่อความคิด (การเปิดกว้าง) การระดมความคิด(ระดมสมอง)ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจได้ และลดช่องว่างระบบการสื่อสารในองค์กรและขจัดปัญหาความขัดแย้งได้”

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรให้ความสำคัญกับทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการ รวมถึงการมีส่วนร่วมของบุคลากรในหน่วยงานอย่างเท่าเทียมกัน
2. ควรทบทวนโครงสร้างขององค์กร ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบให้มีความชัดเจนเพื่อการจัดหาบุคลากรที่มีความเหมาะสมกับตำแหน่ง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่องานกิจการนักศึกษา
2. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจการนักศึกษา เช่น นักศึกษา อาจารย์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กองพัฒนานักศึกษา. (2556). **รายงานประจำปี 2556**. พิษณุโลก
: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. (2554). **รายงานประจำปี 2554**.
พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

- มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. (2556). **ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ว่าด้วย
งบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556.**
- วริศรา พุ่มดอกไม้. (2553). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารและจัดการเรียนการสอนเพื่อ
เสริมสร้างจิตสาธารณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2.
การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร.**
- วันชัย โกลละสุด. (2549). **ความหมายและความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม.
[online] <http://opens.dpt.go.th/dpt>.**
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ.**